

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Bilaga till detaljplan för

Gummarpsnäset

Edshults-Gummarp 2:4, 2:9 m.fl.

Undersökning

När en detaljplan eller program upprättas eller ändras ska kommunen undersöka behovet av en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap. 5 § miljöbalken. Kommunen ska bedöma om någon enskild eller flera sammanvägda aspekter av planeringen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Ju större sannolikheten är för att en viss typ av miljöpåverkan ska inträffa, desto större är risken för att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Det kan exempelvis vara om planen berör ett område med skyddad natur eller ett riksintresseområde. Bedöms planen *inte* medföra någon betydande miljöpåverkan hanteras miljöfrågorna inom ramen för detaljplanarbetet. För en plan som *kan* antas innebära betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken göras.

I undersökningen ska kommunen enligt 6 kap. 6 § miljöbalken

1. identifiera omständigheter som talar för och emot en betydande miljöpåverkan och
2. samråda frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet, om myndigheten eller kommunen inte redan i identifieringen kommer fram till att en strategisk miljöbedömning ska göras.

Omständigheterna som talar för och emot betydande miljöpåverkan redovisas nedan i checklista och kommenteras där det är relevant. Efter checklistan följer en sammanvägd bedömning om planen kan antas innebära betydande miljöpåverkan eller inte. I checklistan bedöms respektive aspekt utifrån om den kan antas ha *betydande, viss* eller *ingen påverkan* på området. I kommentarsfältet kan exempelvis *vad* som påverkas, *hur* det påverkas eller förslag på *möjliga åtgärder minskar negativ påverkan* beskrivas. Bedömningarna som görs är **preliminära** och kan behöva omvärderas om ny kunskap tillförs planen, exempelvis efter samrådsskedet.

- **Sammanfattningsvis görs bedömningen att planförslaget inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, och en miljöbedömning har i sin tur inte gjorts.**

Planprocessen

En detaljplan består av en plankarta med bestämmelser. Till planen hör även planbeskrivning och i vissa fall en illustrationskarta. Plankartan med planbestämmelser är det juridiskt bindande dokumentet. Planbeskrivningen och illustrationskartan ska underlätta förståelsen av planförslagets innebörd samt redovisa de förutsättningar och syften planen har. *Undersökningen om betydande miljöpåverkan* tillhör också planhandlingarna, tillsammans med andra eventuella bilagor.

Planförfarande

Detaljplanen handläggs med **utökat förfarande** enligt 5 kap. plan- och bygglagen 2010:900 (PBL). Förfarandet tillämpas då planförslaget bedöms vara av allmänt intresse, eller i övrigt av stor betydelse. Planförslaget är dock förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande över densamma, och har initialt inte bedömts kunna medföra en betydande miljöpåverkan.

Strandskydd upphävs inom delar av planområdet, vilket är huvudsakliga anledningen till att planförslaget bedöms vara av allmänt intresse.

Planens syfte och huvuddrag

Detaljplanen syftar möjliggöra byggnation av bostadsbebyggelse avsett för permanentboende inom nuvarande fritidshusområdet Gummarpsnäset.

Bakgrund

Samhällbyggnadssektorn fick 2016-01-20 i uppdrag av samhällsbyggnadsnämnden att upprätta (och samråda) förslag till detaljplan för Gummarpsnäset. Syftet med ny detaljplan för området, som hittills omfattas av områdesbestämmelser, är att möjliggöra byggnation av ytterligare bostadsbebyggelse samt ge de befintliga fritidshusen förutsättningar att omställas till permanentbostäder. Detta sker genom att planlägga ny kvartersmark, samt ge utökad byggrätt eller exploateringsgrad för de befintliga och bebyggda fastigheterna. Således ska både befintlig och tillkommande bebyggelse ges exploateringsgrad som möjliggör permanentboende. Området är i nuläget bebyggt med 19 fritidshus på enskilda fastigheter, som är koncentrerade kring den södra stranden. Planförslaget som möjliggör ca 15 tillkommande hushåll.

Projektet har initierats av två skäl. För det första till följd av en efterfråga inom området, där viljan att utveckla befintliga byggnader eller bygga nya bostäder är tydlig. För det andra handlar omställningen från fritidsboende till permanentboende om förutsättningar för kommunalt VA.

Kommunfullmäktige beslutade 2019-12-12 att området, i enlighet med 6 § lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), *ska ingå i det kommunala verksamhetsområdet för vatten och avlopp*. Hittills har området haft enskilda lösningar, vilket bland annat inneburit en risk angående miljö kvalitetsnormerna för Mycklaflon. I samband med att området förses med kommunala anslutningar ges andra förutsättningar för sanitet och miljö. Detta innebär i sin tur nya förutsättningar för att bilda ytterligare bostadsfastigheter och byggrätter för bostadsbebyggelse i området. Det är således första nu det går att motivera en utökning av bostadsområdet, sett utifrån förutsättningar kring VA, miljö och hälsa.

Sammanfattning av planens miljöpåverkan

Detaljplanen ger byggrätt för ett 30-tal fastigheter för permanentboende. Projekt har möjliggjorts efter beslut om att områden ska ingå i kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp. I nuläget finns endast enskilda avlopp och brunnar inom området för de befintliga 19 bostadshushållen.

Denna tekniska uppgradering för området ger förutsättningar till förbättrad situation och lägre påverkan på vattenkvalitet för intilliggande sjön Mycklaflon. Däremot ger den ökade exploateringen en annan typ av dagvattenpåverkan. Avrinningen kan bli både snabb och hög när fler hårdgjorda ytor bildas. Sett till sammanhanget bedöms dock som helhet denna förändring vara av låg betydelse. Området är till absolut majoritet av naturmark, grusvägar och friväxande trädgårdar. Det är takvatten från villor som genereras, vilket är en typ av vatten som inte drar med sig föroreningar eller andra ämnen till sjön. Det finns inga asfaltsytor eller verksamheter som riskerar ge ifrån sig farliga ämnen. Vatten samlas i första hand i diken, infiltreras i trädgårdar och slutligen avleds till sjön.

Detta och eventuell åverkan på miljö kvalitetsnormer redovisas mer utförligt i planbeskrivningen. Sammantaget är den största miljöpåverkan knuten till hur området upplevs och fungerar, då det går från småskaligt fritidshusområde till högre exploaterat permanentbostadsområde. Detta är dock ingen anmärkningsvärt, inte minst efter ett beslut om att området ska anslutas till kommunalt VA. Det är inte heller nödvändigtvis negativt utan bara ett faktum.

Landskapsbilden blir starkt förändrad vid full utbyggnad. Detta kommer dock ta lång tid och ske successivt.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Nedan följer en checklista för att bedöma om planen kan medföra betydande miljöpåverkan. Genom checklistan lyfta även frågor behöver tas hänsyn till genom planprocessen som kan innebära viss miljöpåverkan. Planen kan även ha en positiv påverkan.

Om ja på någon av frågorna nedan – planen innebär alltid betydande miljöpåverkan	Ja	Nej
Påverkar planen ett Natura 2000-område så att tillstånd krävs enligt MB 7 kap. 28a §? *		X
Kommer planen innehålla verksamheter som finns redovisade i bilaga 3 till MKB-förordningen? **		X
Avser planen någon anläggning som räknas upp i PBL 2010 4 kap. 34 § 2 st. ***		X

* Tillstånd krävs för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt 27 § första stycket 1 eller 2.

Tillstånd enligt första stycket krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området.

Lag (2001:437).

** Jordbruk, skogsbruk och vattenbruk, Utvinningsindustri, Energiproduktion, Framställning och bearbetning av metaller, mineralindustri, kemisk industri, livsmedelsindustri, textil- läder, trä- och pappersindustri, gummiindustri, infrastrukturprojekt, andra projekt (ex. permanenta tävlings- och testbanor för motorfordon, deponering av slam från reningsverk, lagring av skrot mm.), turism och fritid. Under varje rubrik finns specifika verksamheter som innebär betydande miljöpåverkan enligt Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar 4 §.

*** ... genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet tas i anspråk för industriändamål, ett köpcentrum, parkeringsanläggning eller något annat projekt för sammanhållen bebyggelse, en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar, hamn för fritidsbåtar, hotellkomplex eller fritidsby med tillhörande anläggningar utanför sammanhållen bebyggelse, permanent campingplats, nöjespark, djurpark, spårväg, tunnelbana.

Naturvärden

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Riksintresse för naturvård		X		Mycklaflon är sedan år 2000 ett riksintresse för naturvård och natura-2000-område. En viss påverkan kan komma att ske, främst till följd av ökad dagvattenhantering. Från en ökad mängd bebyggelse. Till följd av att området går från enskilt vatten och avlopp till kommunalt VA bedöms vattenkvaliteten i Mycklaflon kunna gå mot det bättre.
Natura 2000-område 7 kap. 27§ MB		X		
Naturreservat, Naturvårdsområde 7 kap. 4§ MB	X			

Naturminne 7 kap. 10 § MB	X			
Strandskyddsområde 7 kap. 13-18 §§ MB		X		Strandskydd föreslås upphävas i delar av planområdet. Majoriteten av dessa områden är sedan tidigare privatiserade och bebyggda bostadsfastigheter (skäl 1). Annan mark är sådan som ligger väl avskild stranden (skäl 2).
Ängs- och hagmarker (inventering Jordbruksverket, databasen TUVVA)		X		Det finns registrerad ängs- och betesmark inom planområdet där delar föreslås för markanvändning för bostäder.
Biotopskyddsområde 7 kap. 11 § MB	X			
Generellt biotopskydd 7 kap. 11 § MB)	X			
Nyckelbiotoper (Skogsstyrelsens inventering)	X			
Skyddsvärda träd (Inventerade skyddsvärda träd – Jönköpings län)	X			
Träd (egen inventering)	X			
Övriga naturvärden	X			Inga särskilda naturvärden har identifierats.

Friluftsliv, utvistelse och rekreation

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Riksintresse friluftsliv	X			
Friluftsliv och rekreation (ex. strövområde, vandringsled, rekreationsanläggning, park)		X		
Gröna stråk/ grönstruktur (sammanhängande/nätverk av gröna områden)		X		
Tysta områden	X			
Friyta för lek och annan utvistelse	X			
Turistdestinationer	X			

Djurliv - Artportalen används som källa om ingen annan dokumentation finns.

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Fridlysta arter (Artskyddsförordningen)	X			
Rödlistade arter	X			
Betydande förändring av antalet eller sammansättningen av djurarter i området (däggdjur, reptiler, skaldjur, fåglar, insekter) (ex. påverkan på fortplantningsmöjligheter, födosök)	X			

Växtliv

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Fridlysta arter (Artskyddsförordningen)	X			
Rödlistade arter	X			
Betydande förändring av antalet eller sammansättningen av växtarter eller växtsamhälle	X			Inga särskilda naturvärden har identifierats.

Störningar och risker

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Trafikbuller (väg- och spårtrafik)	X			
Buller och vibrationer från annan källa (exempelvis flygtrafik, industri- och verksamhetsbuller, Eksjö skjutfält)	X			
Farligt gods	X			
Trafiksäkerhet	X			
Trafikökning		X		En småskalig och successiv ökning av trafik kan väntas. Detta är dock till egna hushållen i området, och ingen genomfartstrafik är möjlig.
Riskområden för markradon	X			
Elektriska- /magnetiska fält	X			
Bländande eller störande ljus	X			
Lukt	X			
Risk och säkerhet (ex. olyckor, explosionsrisk)	X			
Miljö- och hälsofarliga ämnen i verksamhet	X			
Utsläpp av miljö- och hälsofarliga ämnen	X			
Byggskedet		X		All byggnation genererar buller, vilket är en störning. Dock inte permanent, och byggnationen väntas vara småskalig och därmed snabbt avklarad.

Social hållbarhet

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Trygghet	X			
Jämställdhet	X			
Barnperspektivet	X			
Tillgänglighet	X			

Mark

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Större opåverkade områden 3 kap. 1 § MB	X			
Värdefulla geologiska formationer	X			
Jordbruksmark 3 kap 4 § MB		X		Det finns både skogsbruksmark och jordbruksmark inom planområdet. Det som planläggs är till mindre del skogsbruksmark och mindre del jordbruksmark. På grund av att området är strandskyddad, och det inte finns annan typ av mark tillgänglig, har planförslaget bedömts vara så väl avvägt som möjligt sett till förutsättningarna.
Skogsmark		X		Se ovan.
Markföroreningar	X			

Vatten

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Miljö kvalitetsnormer vatten (VISS)	X			Recipienten för området är Mycklaflon. Miljö kvalitetsnormerna för vatten har bedömts bli opåverkade, eller kunna förbättras. Detta utvecklas närmare i planbeskrivningen.
Vattenskyddsområde	X			
Våtmarker	X			
Grundvatten (ex. förändring i flödesriktning, förändring i grundvattenkvalitet)	X			
Ytvatten (ex. förändring i kvalitet, mängd, riktning)	X			
Dagvatten		X		All ökad byggnation ger en ökad mängd dagvatten. Skillnaden har bedömts bli liten, och det handlar om bostadsträdgårdar där majoriteten dagvatten bör kunna bromsas. Det rör sig sällan om hastig avrinning, därtill inte från områden som riskerar avge ämnen som påverkar recipienten.

Avrinningsområde till recipient (Eksjöån, Emåns avrinningsområde etc.)	X			Se ovan.
Vattenförsörjning		X		I nuläget tas vatten ur brunnar. Samtliga fastigheter kommer framgent anslutas till kommunalt VA.
Avlopp (ligger planområdet inom verksamhetsområde?, krävs enskilda avlopp – är området extra känsligt med tanke på dessa?)	X			Området ligger inom kommunalt verksamhetsområde för VA. Samtliga bostadsfastigheter kommer anslutas och befintliga enskilda avlopp kommer successivt att avvecklas.
Vattenverksamhet enligt MB 11 kap. 3 §	X			

Luft

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Miljö kvalitetsnormer för luft	X			
Luftutsläpp från verksamhet/trafik	X			
Damm, sot och lukt	X			

Klimat

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Lokalklimat (ex. värmeöar, vindtunneeffekt)	X			
Ljushöjningsrisk	X			
Översvämningsrisk	X			
Risk för ras, skred och erosion	X			

Landskap

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Landskapsbild		X		All förändring genom nybyggnation innebär en påverkan på hur landskapet ser ut i nuläget. Syftet är att låta näset gå mot en tätare och sammanhållen struktur. I och med omställningen från fritids- till permanentbostadshusområde.
Stadsbild	X			
Landmärken	X			
Vindbruk	X			

Kulturmiljö och kulturvården

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Riksintresse kulturmiljövård	X			
Kulturresevat 7 kap. 9 § MB	X			
Kulturhistorisk miljö/landskap	X			
Historiska samband	X			
Fornminne	X			
Kyrkor	X			
Kulturhistoriskt värdefull byggnad	X			
Arkeologiska kulturmiljöer (fornlämningar och fornlämningsområden)	X			<p>Inom planområdet finns två områden karterade (RAÄ-nummer: Edshult 134 samt 133). Områden är benämnda Fossil åker, röjningsröseområde. Rösena ligger glest och det finns gott om markbunden sten kvar. Framkom vid arkeologisk utredning 2013. (RAÄ dnr 3.4.2-2885-2013).</p> <p>Utredningen utfördes av Jönköpings länsmuseum under sommaren 2013.</p> <p>Resultatet av utredningen redovisades till Länsstyrelsen den 4 juni 2013. Länsstyrelsens bedömning är att vidare antikvariska åtgärder inom området inte krävs inom utredningsområdet då lämningarna inte har bedömts vara fast fornlämning. Undertecknat: Bo Annuswer, Arkeolog vid Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2013-09-18.</p>
Industrimiljö	X			

Infrastruktur

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Riksintresse kommunikation	X			
Farligt godsleder	X			
Järnväg	X			
Väg, gator, trafikanläggningar	X			
Flygplats	X			
Teknisk infrastruktur (VA, el, fiber etc.)		X		I genomförandet kommer området anslutas till teknisk infrastruktur, först och främst VA. Om feber och el etc. kan samförläggas avgörs inför projekteringen av Eksjö Energi. Sannolikt undantas fjärrvärme.

Riksintresse totalförsvaret

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Totalförsvarets riksintresse i Eksjö	X			

Materiella värden

	Ingen påverkan	Viss påverkan	Betydande påverkan	Kommentar
Naturresurser med högre förnyelseförmåga (skog, fiske, jordbruk, energiresurser – vattendrag, vind, sol)		X		Skogsbruksmark kan komma att bebyggas.
Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga (åkermark, mineraler, bergarter, jordarter energiresurser, torv, kol)		X		Ängs- och betesmark kan komma att bebyggas, och går inte att återskapa på den specifika platsen.
Övriga materiella värden	X			

Planens påverkan på gemensamma och motstående intressen

I en detaljplan vägs flera intressen samman, som ibland är gemensamma och ibland motstående. Om sådana finns i den aktuella planen redovisas de nedan.

	Kommentar
Statliga intressen	Inga intressen har bedömts bli påverkade.
Mellankommunala intressen	Inga intressen har bedömts bli påverkade.
Motstridiga intressen i planen	Sådana motstridiga intressen framkommer i regler i utredningsarbetet när platsernas användningsområden och värden studeras, men även inom samrådsskedet där allmänheten i bred bemärkelse får framföra sådana synpunkter. Inga intressen har bedömts bli påverkade.
Gemensamma intressen	Det är i kommunens liksom markägarens intresse att området blir bebott i högre utsträckning. Planläggningen är en förutsättning för detta.

Den sammanvägda bedömningen avgör om planen innebär en betydande miljöpåverkan eller inte.

	Ja	Nej	Kommentar
Är bedömningen av effekterna av stor osäkerhet?		X	
Är effekterna oåterkalleliga?		X	
Bör andra lokaliseringalternativ för projektet övervägas?		X	

Sammanfattande ställningstagande utifrån checklistan	Ja	Nej
Innebär planens genomförande betydande miljöpåverkan?		X